

Zdrowie to prawdziwe bogactwo – mawiał Mahatma Gandhi, indyjski prawnik, filozof i polityk. Przytłoczeni natłokiem obowiązków, często zapominamy o potrzebach własnego ciała. Nic dziwnego, że odczuwamy potrzebę powrotu do korzeni i bycia bliżej natury. Jednym ze sposobów na realizację tej idei jest uprawa warzyw i ziół w przydomowym ogrodzie, na balkonie lub tarasie. Dobrze sprawdzą się tutaj drewniane skrzynki i kompostownik, które możemy wykonać samodzielnie.

Własna uprawa warzyw to szereg korzyści: możliwość spożywania świeżych, nieprzetworzonych roślin, wzmocnienie odporności poprzez kontakt z mikroorganizmami glebowymi, redukcja stresu i aktywność fizyczna. Tworząc ogrodową przestrzeń od podstaw, warto sięgać po naturalne materiały. Drewniane elementy konstrukcyjne dobrze komponują się z zielonym otoczeniem. Aby służyły nam przez wiele sezonów, wystarczy odpowiednio je zabezpieczyć.

Podpowiadamy, jak samodzielnie wykonać skrzynki do uprawy warzyw oraz kompostownik. Oto kilka praktycznych porad. **Zabezpieczenie drewna**

Żeby przydomowe konstrukcje przetrwały kolejne sezony użytkowania, kluczowe jest odpowiednie przygotowanie drewna. Proces zaczynamy od starannego szlifowania drewnianej powierzchni oraz oczyszczenia jej z pyłu. Tak przygotowany materiał wymaga następnie zabezpieczenia impregnatem gruntującym, który wzmacnia strukturę drewna, zabezpiecza je przed biokorozją i tworzy warstwę podkładową pod wyroby nawierzchniowe.

Kolejnym krokiem jest stworzenie wierzchniej warstwy chroniącej drewno. Można tu wykorzystać np.:

- lakierobejcę – tworzy ochronną, elastyczną powłokę, podkreślając naturalną strukturę drewna. Umożliwia szybką aplikację pędzlem lub wałkiem;
 - olej do drewna – wnika głęboko i chroni przed wilgocią. Najlepiej stosować dwie cienkie warstwy oleju;
 - impregnat powłokotwórczy – zapewnia skuteczną ochronę drewna przed promieniowaniem UV oraz wilgocią, tworząc jednocześnie estetyczną powłokę;
 - farbę – dobra opcja, jeśli chcemy uzyskać trwałe wykończenie powierzchni i pełne krycie w wybranym kolorze.
- Żywotność konstrukcji zwiększymy również, izolując drewno od bezpośredniego kontaktu z gruntem. Konieczna jest także jego regularna konserwacja.

Jak zbudować solidną skrzynię ogrodową krok po kroku?

Do budowy skrzyni potrzebujemy drewnianych desek i kantówek. Przydatne będą też podstawowe narzędzia: piła, wkrętarka lub śrubokręt, młotek, poziomica, miarka, ołówek oraz papier ścierny albo szlifierka. Szerokość konstrukcji nie powinna przekraczać 1-1,2 m, aby można było swobodnie sięgnąć do środka, natomiast długość warto dopasować do dostępnej przestrzeni. Wysokość skrzyń zależy od rodzaju upraw. Warzywa liściaste wymagają 25-30 cm, a rośliny korzeniowe lub wyższe 40-50 cm. Między poszczególnymi skrzyniami najlepiej pozostawić ścieżki o szerokości 30-60 cm, co zapewni wygodne przejście i ułatwi pielęgnację roślin.

Przed rozpoczęciem prac drewno zabezpieczamy impregnatem, co stworzy barierę ochronną przed wilgocią i owadami, a następnie aplikujemy wybrany wyrób nawierzchniowy. Do malowania wewnętrznych ścianek skrzynki można wykorzystać olej do drewna lub preparaty wodorocieńczalne.

Gdy drewniane elementy całkowicie wyschną, przechodzimy do montażu i połączenia krótszych boków z dłuższymi tak, aby powstała stabilna rama. W narożnikach warto dodać kantówki wzmacniające. Jeśli skrzynia ma stać na balkonie lub tarasie, wykonujemy dno z agrowłókniny lub folii ogrodniczej, na której układamy warstwę drenażową (kamienie lub keramzyt), a następnie wsypujemy ziemię. Gdy stoi bezpośrednio na gruncie, dno nie jest potrzebne, choć warto zastosować siatkę zabezpieczającą przed owadami i gryzoniami.

Do skrzyni wsypujemy żyzną ziemię wzbogaconą kompostem, torfem lub innym podłożem dopasowanym do gatunku uprawianych warzyw. W rzędach co 20-30 cm wysiewamy nasiona lub sadzimy rozsadę, a glebę podlewamy tak, żeby była stale lekko wilgotna. W pierwszych tygodniach wzrostu dbamy o równomierne kiełkowanie i usuwamy nadmiar siewek, aby każda roślina miała odpowiednio dużo miejsca.

Jak wykonać prosty kompostownik z drewna?

Budowę kompostownika zaczynamy od wyboru lekko zacienionego miejsca, osłoniętego od wiatru (najlepiej w ustronnej części ogrodu). W takich warunkach procesy fermentacyjne zachodzą najlepiej. Zanim przystąpimy do montażu, trzeba przygotować drewno. Jeśli korzystamy z desek z odzysku, należy oczyścić je z resztek starej farby i przeszliować. Następnie drewniane elementy starannie impregnujemy preparatem gruntującym, który zapewni ochronę biologiczną przed grzybami i owadami.

Kolejnym krokiem jest przygotowanie terenu. Wytyczamy granice konstrukcji i oczyszczamy podłoże. Można też wykopać dołek o głębokości 40-50 cm, co ustabilizuje kompostownik. Warto pamiętać jednak, że konstrukcja nie może mieć dna, aby umożliwić dżdżownicom i mikroorganizmom dostęp do odpadów oraz zapewnić swobodny odpływ

nadmiaru wody. W czterech rogach wbijamy drewniane paliki o wysokości do ok. 100 cm. Do trzech boków przymocowujemy następnie przycięte deski, zachowując kilkucentymetrowe odstępy, które zapewnią dopływ powietrza. Od wewnątrz ścianek, za pomocą zszywacza, przytwierdzamy siatkę oraz czarną folię perforowaną. Choć folia nie jest niezbędna, pomaga utrzymać wysoką temperaturę, co znacznie przyspiesza powstawanie nawozu. Na gotowym dnie układamy warstwę drenażową z gałęzi, a następnie wysypujemy warstwę torfu lub starego kompostu, które będą chłonić wilgoć. Czwartą, przednią ścianę budujemy stopniowo, dokładając deski od wewnątrz wraz z narastaniem przymy. Ułatwi to kontrolę procesu kompostowania i zapewni szybki dostęp do gotowego nawozu.

Przydomowy ogród – nawet na niewielkiej przestrzeni – to prosty sposób na zdrowszy styl życia i bliższy kontakt z naturą. Samodzielne wykonanie drewnianych skrzyń oraz kompostownika nie jest skomplikowane, a pozwala stworzyć funkcjonalną i estetyczną przestrzeń do uprawy warzyw i ziół. Kluczowe znaczenie ma odpowiednie przygotowanie oraz zabezpieczenie drewna, które zapewni trwałość konstrukcji na lata.

Polski Związek Producentów Farb i Klejów (PZPFiK)